

PÁREK

časopis Knihovny města Ostravy

Drakulův host – Bram STOKER

Bram Stoker se proslavil především upířím románem Drakula. Ve svých povídkách se představuje jako tvůrce jemného literárního strachu, barvitých kulís, dramatických střetů i nečekaných rozuzlení s ironickým nádechem.

Neviditelné město – Maria G. HARRISOVÁ

Napínavý příběh pro dospívající čtenáře je založen na prastarém mayském proroctví, obsaženém v Ixově kodexu, o zkáze světa, která má nastat v prosinci roku 2012.

Měsíční píseň – Patricia BRIGGS

Seznamte se s Mercy Thompsonovou! Přáteli se s vlkodlaky. Přáteli se s upíry. Ovládá bojová umění. Opravuje stará auta. Lehce se dostane z každého průšvihů. Je krásná, je chytrá, je jiná.

Něco vypůjčeného – Emily GIFFIN

Debut americké autorky o dvou nerozlučných kamarádkách z dětství s různými povahami, kdy se jedné daří ve vztazích a druhé ne, kdy jedné jde zábava a druhé práce, kdy se jedna zamiluje do snoubence té druhé a stojí před volbou, zda se vzdát lásky kvůli přítelkyni.

Bezuzdná blahoslavenství Baltazara B. – J.P. DONLEAVY

Další z Donleavyho románů, v nichž nad hladinu jiskřící vtípem tu a tam vytryskne temná ponorná řeka melancholie, se odehrává během druhé světové války a těsně po ní.

Pochoutka – Muriel BARBERY

Hrdinou příběhu je největší kulinářský kritik na světě, papež gastronomie, král velkolepých hodokvasů. Zítra zemře. Ví to a není mu pomoci. Na prahu smrti hledá chuť, která mu vězí hluboko v srdci, chuť pocházející z dob jeho dětství nebo dospívání.

Dopisy v nevratných lahvích – Josef „Pepson“ SNĚTIVÝ

Společným jmenovatelem povídek je nedorozumění - nedorozumění vrhající jejich hrdiny do situací, v nichž se předtím ocitli nanejvýš v neklidných snech.

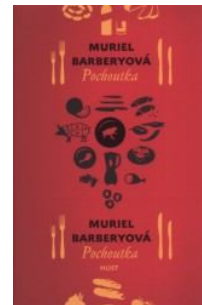
Magnesia Litera 2010

MAGNESIA LITERA
NEJLEPŠÍ ČESKÉ KNIHY ROKU

RECENZE

Pochoutka (2-3.4039)

Muriel Barbery

Po úspěchu v pořadí druhé knihy Muriel Barberyové „S elegancí ježka“ v celoevropském měřítku (česky vyšlo v roce 2008), se nakladatelství Host rozhodlo vydat další dílo této čtivé, v Maroku narozené francouzské autorky. Vybralo její románovou prvotinu „Pochoutka“ (orig. Une Gourmandise) z roku 2000. Její vydání se stalo velkou překvapivou událostí francouzského knižního podzimu roku 2000, příběh sklídl nevidaný ohlas čtenářů i kritiků. Mimo jiné získalo i Prix Du Meilleur Livre De Litterature Gourmande 2000 (Cenu za nejlepší dílo gurmánské literatury).

Jak už výše uvedené ocenění naznačuje, jídlo je tím hlavním prvkem, ne-li hrdinou celého románu. Příběh popisuje poslední hodiny života velkého gurmána, nejslavnějšího kritika jídel na světě. Člověka především namyšleného, arogantního, sebestředného : „*Jsem nejslavnějším kritikem jídla na světě...Mé jméno je známé všude na celém světě... Na mně a jenom na mně závisel vzhlas a následný pád podniků....*“ Tato bytost právě umírá, a chce po životě ještě jedno : „*Umřu, ale přitom si nejsem schopen vybavit chuť, která pulzuje mým srdcem.*“ Ano, chce najít chuť jeho srdce, chuť jeho života. A jednoduše řečeno kniha je vzpomínáním a jistým mentálním vybavováním si chutí, především z dob jeho dětství a mládí. Obdobně jako v jejím slavnějším románu „S elegancí ježka“ není dílo psané jednoduše. Každá kapitola je psaná z pohledu jiné osoby. Ale zatímco v „S elegancí ježka“ jsou to dvě postavy, zde autorka nabízí hned několik různých pohledů na život a dílo toho gurmána. Rozlišila to pomocí názvů kapitol. Začíná-li kapitola názvem *jídla-Ulice Grenelle, pokoj*, pak je to vyprávěné samotným mistrem. Grandiózní popis světa obyčejných i neobyčejných jídel, jejich chutí, s nesmírnou smyslností nabízené vjemy všech našich smyslů. Prostě se vám přiznám, že jak jsem knihu jednoho nedělního odpoledne dočetl, okamžitě jsem běžel do nejbližšího otevřeného hypermarketu aspoň pro čerstvou bagetu a trochu uzeneho lososa. Ale kniha není jen skvělým popisem chutí a gastronomie. Je v tom i příběh. Ten většinou obstarávají ostatní postavy v románu. A jsou to povětšinou příběhy plné nenávisti a zloby. Především ze strany jeho dětí, které ho nenáviděly. Což byl ale oboustranný vztah. Tyto další postavy přitom jsou postaveny na zajímavých charakterech a názorech. Třeba uklízečka Violetta pána miluje, protože si ulevuje stejně jako její manžel. Znalcům předešlého díla určitě neuniklo, že příběh se opět odehrává v tomtéž noblesním domě na ulici Grenelle, a tak se zde aspoň na chvíli setkáme s podivínskou domovnicí Reneé, hrdinkou „S elegancí ježka“. V závěru je to už možná až trochu fraškovité, když se zde vyjadřuje i pánův milovaný kocour Rick. Ale to vše pak patří k závěrečné agonii, které je famózní. Vyvrcholení tohoto kulinářského příběhu je neuvěřitelné. S úsměvem na tváři se mi chtělo vykřikovat „Chvalme boha TESCO, chvalme ALBERT!“

Kniha splnila přesně to, co jsem očekával od autorky úžasné knihy „S elegancí ježka“. To znamená překvapit svojí fantazií, svojí schopností vytvořit netradiční, ale čtivé dílo. A hlavně představit nám své osobité postavy.

Knihu opět přeložil Petr Christov pro brněnské nakladatelství HOST v roce 2009.

BoboKing

Měsíční píseň (2-3.4074 I.)

Patricia Briggs

Ať se to někomu líbí nebo ne, v současnosti jsou v kurzu upíří, vlkodlaci a jiná nadpřirozená „verbež“ zasazená do současného světa. Tento fenomén začala S. Meyerová cyklem „Stmívání“, který zdatně nahradil bláznovství jménem „Harry Potter“. Vždyť vejděte do knihkupectví a na seznamu nejoblíbenějších titulů naleznete

seriály jako „Anita Blake“ od L. Hamiltonové, „Pravá krev“ od Ch. Harrisové, „Krevní pouta“ T. Huffové, a určitě bych neměl zapomenout na naši populární Petru Neomillnerovou, která se na vlně zájmu svezla trilogií „Tina Salo“. A do tohoto vrčícího kotle vhodilo svoji štikou i ostravské nakladatelství Fantom Print románem „Měsíční píseň“ od americké autorky Patricie Briggs (*1965).

P. Briggsová svoji literární kariéru začala v roce 1993 románem „Masques“, a hned ji téměř skončila. Kniha byla propadák. Pak dostala druhou šanci a už to bylo lepší. Když čtenáři propadli kouzlu „Stmívání“ od Meyerové, její literární agent jí poradil, ať se pokusí napsat příběh s obdobnou tematikou. A tak se v roce 2006 na trhu objevil první příběh z cyklu The Mercedes Thompson Series s názvem „Moon Called“ (česky Měsíční píseň). Kniha měla nečekaný úspěch, dostala se do žebříčku USA Today bestseller list, kde o ní napsali: „Spousta zápletek a obrátů mě udrželo začtenou od klamně nevinného začátku až do jejího konce, kdy jsem ji takřka nemohla dát z ruky.“ -Kim Harrison, USA Today. Druhá kniha „Blood Bound“ (2007) se až do NY Times Best Seller List, třetí „Iron Kissed“ (2008) se dokonce dostala na absolutní špičku tohoto žebříčku. Obdobné to bylo i u čtvrté knihy „Bone Crossed“ z letošního roku.

Žánr, který zastupují tyto knihy, je obecně nazývaný *urban fantasy*, česky jako *městská fantasy*. Je to vlastně kombinace fantasy s thrillerem, v případě těchto knih i jistá dávka hororových prvků. Hrdinkou románu je normální mladá a pěkná slečna Mercy Thompsonová, která se snaží sama postavit na vlastní nohy. Tím ale její normalita asi končí. Nejen že mladá svobodná slečna často nepracuje jako automechanik ve vlastním servisu, ale především není až tak normální lidskou slečnou. Je kožoměncem, nadpřirozená bytost, která v okamžiku dokáže změnit svoji podobu v kojota. Svět, který nám Briggsová předkládá, je současné USA, kde je ale něco jinak (jinak by to nebylo fantasy). A to něco jinak zde zastupují fae, nadpřirozené bytosti jako skřítky, víly, ale i upíři, vlkodlaci, či jiné obdobné bytosti. Před několika lety vládci fae, Šedí páni, se rozhodli, že díky moderním technologiím, či dokonalé kriminalistice, už je těžké skrývat tento svět před lidským. Proto nižší fae vyšly z „ilegality“ a svět na chvíli žasnul. Ale xenofobie zapracovala a lidé začali tyto nové občany nenávidět, nakonec většina raději skončila v jistých rezervacích. Mohly sice žít kdekoliv, ale na vlastní nebezpečí. Proto Šedí páni rozhodli, že vyšší fae, jako vlkodlaci či upíři, se zatím neodhalí, lidstvo by tak silného „soupeře“ už nepřijalo vůbec.

V tomto světě se pak odehrává Mercyin příběh. Jako dítě kožoměncem byla vychována vlkodlaky, ale sama není vlkodlak, proto se nemusí podřizovat jejich zákonům. Přesto nikdy nic nedělá, co by je mohlo vyprovokovat. V jejich světě se všechno trestá smrtí. Ještě horší a nebezpečnější jsou upíři, nemilosrdná mafie tohoto světa, které musí platit „výpalné“ i Mercy. Všechno tak klope do doby, než začne někdo kolem vyvráždovat vlkodlaky. Mercy je uprostřed dění, a než se naděje, začne i jí jít o život. Autorka v tomto svém slavném cyklu nevstoupila na půdu krvavého hororu, jak bychom to u tohoto dějového složení asi očekávali. Stvořila svět, kde je sice zlo na každodenním pořádku, nebo spíše kde se všechny přehmaty řeší tímto způsobem, přesto se ale nevydala cestou morbidních a krvavých popisů. Před akční rovinou dala přednost rovině vztahové. Snažila se především vypracovat co nejzajímavější organizaci tohoto fantastického světa. Celá hierarchie vlkodlačích klanů, či upířích společností, je zde opravdu detailně vypracována.

Autorčiným největším atributem je zachycení atmosféry. Například setkání v sídle upírů v jejím podání bylo opravdu fascinující a snad i vrcholem tohoto dílu. K tomu jsou i velmi propracované jednotlivé charaktery a postavy, kterými autorka zaplnila svůj příběh.

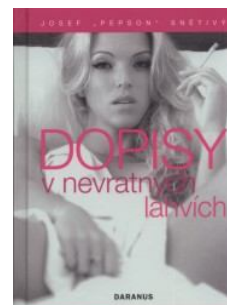
Když se podíváme na ten seznam obdobných titulů nahoře, určitě si všimnete, že všechno to napsaly ženy, s hlavními hrdiny taktéž ženami. Nic to nemusí znamenat, ale přece jen ženy jsou vnímavější, plné empatie. A to se samozřejmě vkrádá i do těchto příběhů. Vztahy mezi jednotlivými postavami Briggsová bere jako bernou minci příběhu. Někdy bych řekl, že autor muž by na něco takového, jako například řešení partnerských vztahů mezi homosexuálními vlkodlaky, nepřišel.

Jak se mne jeden čtenář ptal, jestli je to kulhánkovsky laděný příběh, tak bohužel, s čistým svědomím to nemůžu tvrdit. Kniha je v drsnějším kabátě oděný moderní fantasy příběh, který více klade důraz na atraktivitu a komplexnost děje, než na jeho brutalitu.

V překladu Kateřiny Niklové a s původní (skvělou) obálkou od Daniela Dos Santose vydal Fantom Print Ostrava. Další díly z tohoto atraktivního světa se chystají k vydání.

Dopisy v nevratných lahvích (1-1.783)

Josef „Pepson“ Snětivý

Když jsem v knihkupectví narazil na tento titul, díky obálce jsem si vzpomněl na román K. Vonneguta „Snídaně šampiónů“, jehož alter ego Kilgore Trout zde své vědeckofantastické romány nacházel v temných zákoutích knihkupectví, kde se slibovaly wide-open beavers inside (přehlídka rozcapených bobrů - uvnitř). Ale u této knihy obal klame, žádné wide-open beavers uvnitř nejsou. Pro některé čtenáře to bude možná zklamáním, ale většina se stejně jako já nad povídkami dobře pobaví.

Příběhy o vztazích mezi muži a ženami jsou staré jako písmo samo, a myslím, že se o nich bude psát, dokud bude existovat na světě aspoň jeden muž a žena. Vztahy můžou být různé - milostné, erotické, vášnivé či nenávislné. Jen si vybrat. A o většině z těchto vztahů píše i český autor, muzikant, zpěvák, skladatel a textař Josef „Pepson“ Snětivý (*1973) v své nové sbírce povídek „Dopisy v nevratných lahvích“.

Obecně bych o kvartetu povídek mohl říci, že my muži v nich vystupujeme jako trubci, kteří myslí spíše penisem než rozumem. První tři povídky toho jsou ukázkovým důkazem. Když jsem se začel do prvního příběhu „Odjed'te z tohoto světa“, okamžitě mi v mysli zazněla jedna nemravná říkanka z dob socialistických, kdy si povídaly dvě lehké děvy, jedna z Ostravy a druhá z Prahy. Ostravská si stěžuje, že horník du-- celou noc, zatímco Pražanda s úsměvem kontruje tím, že pražský úředník má ho jak malíček. Takovým úředníkem je i hrdina příběhu, který žije pod pantoflem své úžasné, stále žádoucí ženy. Která ale jím pohrdá, jako slabochem a společenskou a sexuální nickou. A co takový zamilovaný ňouma je schopen udělat změnu image? I tu nejstupidnější věc! Povídka „Rožmberské zastavení“ má spíše ženskou hlavní hrdinku, ale jen z jednoho důvodu - ukázat, jak lehké to mají štíhlé, vyvinuté blondýnky v životě. Zvláště když kromě svých vnad používají i mozek.

Příběh „Jednadvacet let poté“ otvírá už známý názor (mužů), že sem tam úlet, nebo tvrdohlavější přístup, je u muže akceptovatelný jev, u žen ale nic takového nemůže neexistovat. Ale nakonec povídka překvapila nečekanou závěrečnou pointou.

Příběh, který se svojí myšlenkou vymyká předešlé trojici, je poslední povídka „Klub nespokojených“. Už po prvních větách je poznat, že zde se tak trochu zabrouzdá do metafyzických končin. Jsme stále zde na zemi, přímo v Praze, v podivné zkrachovalé hospodě, kde stále vegetuje pár štamgastů. A jednoho dne nečekaně do ní vstoupí Poutník. A vše se najednou začne měnit, není radno před ním vyslovovat banální životní přání. Je to taky jediná povídka, kde snad jsem vycítil, že zde se dává naopak na frak ženám. Hláška Hostinského, že nevěří bytostem (ženám), které čtyři dny krvácí, a stejně nezemřou, byla takovou třešničkou na dortu.

Jak je tedy patrné, celá sbírka je laděna v humorné, či ironické atmosféře. Postavy jsou krásně emočně i milostně nevyrovnané, že by člověk nad nimi někdy i zaplakal. Přesto ale autor příliš nezacházel mimo realitu. Krásné na knize je to, že přes všechnu její nadnesenost je přesto ze života (snad kromě té poslední). Moje první setkání s mistrem Snětivým bylo více než příjemné a překvapivé. Kniha by neměla uniknout vaší pozornosti, a tím myslím jak čtenáře, tak i čtenářky.

V roce 2009 vydalo nakl. Daranus.

BoboKing

Něco vypůjčeného (2-3.3942)

Emily Giffin

Román „Něco vypůjčeného“ (orig. Something Borrowed, 2004) je literární prvotina americké autorky Emily Giffin (*1972), která zaznamenala celkem značný

čtenářský ohlas. Nejlépe to dokazuje i fakt, že získala několik ocenění, dostala se do TOP 100 v New York Best Seller List a už jsou prodána její filmová práva. Tématicky bych ji zařadil mezi tzv. romány pro ženy, což je celkem přesně nedefinovatelný žánr, snad nejlépe charakterizovaný jako díla psaná ženami pro ženy, většinou o lásce. Přestože i dílo E. Giffinové splňuje tyto podmínky, nelze ho hodit do koše spolu s romancemi od Barbary Cartlandové či Rosemunde Pilcherové. Je to dílo, kterému se v americké terminologii říká „chick lit“, což znamená literaturu pro ženy napsané ženami, kde hrdinka je (stále) svobodná, moderní a pracující žena. Něco jako jsou kultovní knihy o Bridget Jonesové od H. Fieldingové.

Tou „chick lit“ hrdinkou příběhu je Rachel, celkem krásná, chytrá právnička, která právě oslavila své třicátiny, a bohužel je stále svobodná a bez partnera! Ale nutno podotknout, že den po narozeninách se to radikálně změní. Změní se to ale tak radikálně, že se musí rozhodovat, jestli zcela zahodit celý svůj dosavadní život, nebo trpět a zůstat dál nejlepší přítelkyní Darcy, se kterou se zná už od svých pěti let. Darcy, ta vždy hezčí, vtipnější, šťastnější, si bere stejně šarmantního Dexe. Ale právě tento okouzlující Dex ukončí oslavu narozenin s Rachel v posteli. A jak to vypadá, není to pro obě strany jen chvilkový úlet v alkoholovém opojení.

To je vlastně hlavní dějová osnova příběhu, který se snaží vyřešit jistý milostný problém, či snad až etický, tedy co je pro vaše dobro lepší – zachovat si dlouholeté přátelství, nebo jít za hlasem svého srdce. Když jsem si už v knihkupectví pročítal anotaci, okamžitě mne napadala asociace se slavným TV seriálem Ally McBealová. Tedy o kariérní, úspěšné právničce, která ale je neúspěšná ve svém privátním milostném životě. Přes množství shodných indicií je ale román „Něco vypůjčeného“ odlišný. Není to především humorný příběh. Autorka celou věc bere dosti vážně, ne sice jako antickou tragédii, ale ani jako banalitu. Pro Rachel je to značný osobní a morální problém, který tak podrývají ty „pitomé“ city a touhy. A pak postavy Giffinová vytvořila přece jen jako reálné, bez toho množství „úchylek“, kterými disponují postavy z veleúspěšného avizovaného seriálu.

Jak autorka přiznává, hlavní hrdinka má dosti autobiografické prvky. Sama taky vystudovala práva, jako právnička pracovala v Londýně (kde Rachel taky pobývá) a vdávala se až po třicítce. Na tomto svém románu začala pracovat pár dní po tragickém 9. září 2001, kdy se odstěhovala do Londýna. Svůj příběh, který se původně měl jmenovat „Rolling the Dice“, psala v bytě blízko Hyde Parku a trvalo to nějaký rok, než našla vydavatele. Ale jinak ve svém životopisu uvádí, že první knížku napsala už v šesti letech - „The Funny Pandas and the Messy Room“ byl určen pro její rodiče.

Román „Něco vypůjčeného“ má další volné pokračování pod názvem „Something Blue“, které nakl. Argo připravuje k vydání pod názvem „Něco modrého“. Na překladu tohoto příjemně čtivého a oddechového románu pracovala Zora Šichová, která taktéž přeložila i první česky vydaný román Emily Giffinové „Zkouška dítětem“ (Argo, 2009).

BoboKing

Bezuzdná blahoslavenství Baltazara B. (2-3.3813)

J. P. Donleavy

V Americe narozený irský autor James Patrick Donleavy (*1926) se proslavil svým na tehdejší dobu velmi skandálním románem „Zrzoun“ (orig. Ginger man, 1955). Obvinění z pornografie způsobilo, že kniha tehdy nemohla vyjít v USA, ani v Irsku, ale nakonec až ve Francii. Čtenářská popularita ale byla velká, a kniha se stala nakonec sedmou nejprodávanější knihou v irských dějinách. Ale mnozí kritici i čtenáři považují za osudově nešťastné to, že hned první jeho kniha je ta absolutně nejlepší, a všechny ostatní jsou už jen slabší napodobeniny. To je ale samozřejmě otázka názoru. Osobně mi např. „Dáma, která měla ráda čisté záchodky“ připadá jako výborná kniha, které se jen tak něco nevyrovná.

Román „Bezuzdná blahoslavenství Baltazara B.“ (orig. The Beastly Beatitudes of Balthazar B., 1968) je v mnohém přirovnáván k avizovanému „Zrzounovi“ (vyšel v Argo 2006). Děj obou příběhů se

odehrává většinou na konci druhé světové války v irském Dublinu, kde oba aktéři studují Trinity College. Ale autor každou postavu vytvořil zcela odlišně. Zrzoun, neboli Sebastian Dangerfield, je člověk opovrhující vším, jehož zajímají pouze pitky, sex a děvky. Člověk ze spodiny. V postavě Baltazara B. vytvořil jeho přesný opak. Baltazar je člověk z vyšší společnosti, mající v rodině šlechtickou krev, dítě narozené se stříbrnou lžičkou. Jeho životní osudy začínají právě v jeho nejtěplejším dětství, smrtí jeho otce, kdy vyrůstá pod vlivem svých osobních chův, a jen vzdáleně pod dohledem své vznešené a velmi chladné matky. Jeho chůvy, a pak velmi iniciativní, dobrodružný, rebelský a vitální strýček, mají na formování jeho osobnosti největší vliv.

Není třeba chodit kolem horké kaše, jak už je to vlastně psané v úvodu, autorovo dílo je vždy velmi těsně provázáno se sexem (stačí se jen podívat na motiv grafiky na obalu knih všech jeho českých vydání). Román je vlastně popisem sexuálního a erotického dospívání a sbírání zkušeností hlavního hrdiny. Od nevinných dětských vztahů s první chůvou, přes první skutečné sexuální zkušenosti, až po sexuální nevázanost a experimentování, ke kterému ho přivede jeho celoživotní přítel, naprostý asociál a zhýralec Bejčák. Ten je zde jako jisté zrcadlo Baltazarovy osobnosti. On jako tichý a nasmělý, sice bohatý a vynucující někdy dosti neústupně výhod svého postavení, Bejčák naopak bez omezení, beze studu, s hromadou peněz (aspoň ze začátku), který se snaží ukázat Baltazarovi svět bez zbytečných clon a filtrů. Je to svět, kde vlastní radost a potěšení je důležitější než nějaká často falešná společenská etika. A právě pohled na tehdejší mravy a společnost je druhým významným prvkem knihy. Téměř satirický popis situací a dějů poukazuje velmi otevřeně na nesmyslnost a absurditu společnosti. V některých momentech až připomínající skeče Monty Pythonu.

Ale hned první věc, která čtenáře určitě zaujme, je styl a jazyk, který autor používá. Tak především stylisticky je to podáno dosti experimentálně. Donleavy nějak po svém používá interpunkci. Časové roviny přeskakují jakoby z věty na větu. Přímí řeč je někdy v uvozovkách, někdy jen tak „vhozena“ do textu. K tomu je zde zajímavá skladba slov. Někdy až poetické výrazy, či jazyk starých klasiků, je najednou jako ránou pěstí nahrazen vulgarismem. Možná je vhodná ukázka : „*A než jsem se stihl zeptat proč. Jsou tak chudí a proč jsou tady. Řekla Bella jdeme Baltazare tady nemůžeme stát. A já stál. Bella čekala.*“

Jak je tady vidět, čtenář si musí zvykat na tento neobvyklý rytmus. Systém, na který si zvyknout lze, nebudu ale předstírat, že zcela jsem pochopil jeho literární přednosti.

Přes jeho zvláštnost musím ale konstatovat, že příběh Baltazara mne pohltil. Tím jeho neobvyklým pohledem na svět, na sex a erotiku, na mravy a vlastní štěstí.

Stejně jako v případě „Dámy, které měla ráda čisté záchodky“ knihu přeložila Michala Marková. A jako všechny ostatní autorovy knihy vydalo nakl. Argo v ediční řadě AAA : edice anglo-amerických autorů.

BoboKing

Drakulův host a jiné povídky (2-3.3364)

Bram Stoker

Pokud bychom hledali něco, co symbolizuje literární, ale možná všeobecně žánr horor, určitě bychom jako jeden ze symbolů použili jméno irského autora Bram Stokera (1847-1912), tvůrce přímo hororové bible „Dracula“. Od jeho vydání uběhlo více než století (1897), ale přesto je i v současnosti, stejně jako např. ještě starší „Frankenstein“, čtenářsky i filmově stále atraktivní. (Např. v nejbližší době se začne natáčet film „The Last Voyage of Demeter“ tedy o plavbě lodi s Draculou na palubě.)

Ve sbírce „Drakulův host a jiné povídky“ (orig. Dracula's guest and other weird stories) se nám představuje autorova povídková tvorba, kterou v tomto případě prezentuje devět příběhů. Tyto příběhy obsahují celou škálu motivů, od opravdu strašidelných a hororových, až po příběhy spíše s pitoreskní pointou. Přesto všechny spojuje pocit tajemna a hrůzy. Tedy toho, co definuje samotný horor. Ten nelze definovat dějově, ani stylisticky. Horor se může odehrávat kdykoliv a kdekoliv, ale musí ve čtenáři navozovat pocit hrůzy či přímo nevolnosti. Jde tedy spíše o vnitřní pocity než popisy.

Musíme si ale jako čtenáři uvědomit, že pojetí hrůzy a děsu v době Stokera se diametrálně liší od dnešní představy. Dneska otevřete noviny či web, a jen se to hrne: „...znásilněná holčička, ... zavraždil několik lidí, ... uhořelo 21 cestujících, ... kousky těla po celém městě, ... držel dceru ve sklepě několik let, atd.“, a s nikým to už téměř ani nehne. Proto nemůžeme očekávat příběh jako z pera Stephenha Kinga či Cliva Barkera. Se Stokerem se musíte přichystat na starou dobrou anglickou (irskou) duchařinu. Všechny ty úžasné kulisy plné starých hradů, opuštěných domů, ponurých slatin, to většinou zahaleno v mlhách a temných, běsnících bouřích. Právě o tu atmosféru a kulisy jde hlavně. K tomu je třeba přidat možná dneska až naivní pocity viny a prohřešku, a děsu z trestu. Určitě většina z vás, kteří se do četby pustí, stejně jako já už po první kapitole většinou budou vědět, co a jak se v příběhu bude dít, a jak to skončí. Ale tím nijak příběhy neztrácejí své kouzlo.

Stejně čtivý jako samotné příběhy je i doslov o autorovi, který zabírá téměř čtvrtinu knihy. Autorem je Ondřej Müller a za svůj přínos (překlad a doslov) si určitě zaslouží stejnou pochvalu jako sám Stoker. Ilustrace, které celkem trefně dodávají představu o příbězích, dodal Luděk Bárta.

A na závěr takové mírné překvapení. Když sundáte přebal, zjistíte, že knihu napsal Bram Stoker a ne Stoker. Prostě i mistr tesař se asi někdy utne.

Zatím BoboKing

P.S: V roce 1995 vyšla v Argo taky kniha „Drákulův host“, ale v jiném složení.

Akta Joshua – neviditelné město (2-3.3815)

Maria G. Harrisová

Jedním z nejnovějších titulů, které nakl. Argo vydalo v létě roku 2009 ve své edici pro děti, je román anglické autorky Maria G. Harrisové „Akta Joshua – neviditelné město“ (orig. The Joshua Files – Invisible City, 2008). Jistá výjimečnost titulu v této ediční řadě, ale možná v celé oblasti knih pro děti a mládež na našem trhu, je její obsah. Všeobecně se dá říci, že fantastickým žánrem, který dneska nejvíce najdete v titulech pro tuto čtenářskou skupinu, je fantasy. Magická, čarodějná fantasy, plná kouzel a záhad. Kniha z cyklu „Akta Joshua“ je ale spíše konspirační příběh s prvky sci-fi.

Co pro drtivou většinu lidstva znamená datum 22.12.2012? Asi dobu, kdy bude nejvyšší čas už sehnat nějaké ty vánoční dárky. Pro milovníky a badatele proroctví a záhad z temné minulosti je to ale datum, kdy by měl nastat konec světa. Aspoň tak to datují v proroctvích dávní Mayové. Tato prastará pyramidální civilizace, která před staletími záhadně opustila svá na tehdejší dobu tak vyspělá města ve Střední Americe, jsou v centru zájmu všech možných lovců záhad a tajemství. Jedním z nich byl i profesor historie z Oxfordu Andres Garcia, který při poslední návštěvě mayských vykopávek zahynul při podezřelém pádu letadla. Z původní nehody se ale po chvíli vyklubala vražda, a to ještě velmi podivná. Mexická policie má až podezřele rychle pachatele za mřížemi a případ se zdá vyřešen. Přesto nikoho snad nezajímá, že je tam stále moc těch *ale*. Jediný, kdo tomu nechce věřit, je jeho syn Josh. Co ta podivná světla na nebi v den nehody? A proč letadlo spadlo stovky kilometrů jinde, než byla profesorova trasa? A kdo je ta krásná žena, která s ním v Mexiku trávila tolik času? K tomu jejich byt vykrade podivný zloděj, který jde jen po otcových záznamech. A vše vyvrcholí podivnými sny, které se Joshovi začínají zdát. O umírajícím starci v zakouřené boudě na pobřeží.

Dílo bychom mohli považovat za skutečně moderní příběh, protože Josh informace čerpá z internetu, kde si píše blog a tam i poznává přátele i nepřátele. Dalším prvkem, který z knihy dělá moderní dílo (nejen) pro mládež, je i překvapivě naturalistické vyobrazení smrti a zabíjení. Není to žádné kulhánkovské pojetí absurdního násilí, ale právě naopak násilí, které bych hledal někde na stránkách knih J. Deavera či J. Pattersona. Ale není to přílišná brutalita, ale spíše ten šokující naturální popis, který u knih pro děti přece jen člověk neočekává.

Stylově kniha připomíná díla M. Crichtona či S. Sheldona. Klade se především důraz na děj a neustálá překvapivá odhalení, která na čtenáře čekají v každé kapitole. Postavy jsou reálné, ale autorka si příliš

práce s jejich charakteristikou či výjimečností nedala. Příběh kvapí a vy jako čtenáři jste více vtahováni do konspirací amerických výzvědných služeb, tajemných proroctví, a ještě tajemnějších Mayů. Kniha je sice vydána pro náctileté čtenáře, ale bez obav knihu může vzít do rukou i dospělý čtenář. Kniha určitě nezklame.

Co je třeba k napsání podobné knihy? Zlomená noha! Autorka totiž začala příběh v době, kdy kvůli zlomené noze musel zůstat v klidu v posteli. Jinak na nápad přišla v patnácti, kdy poprvé navštívila mayské ruiny v Yucatanu. Více informací o knize najdete na oficiální stránkách www.joshuafiles.co.uk. Kniha vyšla v překladu Zdeňka Uherčíka v grafické úpravě J. P. Krásného.

BoboKing

MAGNESIA LITERA 2010

Jako už posledních devět let, i letos se bude udělovat literární cena Magnesia Litera 2010. Budou se opět udílet ceny v devíti kategoriích z titulů vydaných v roce 2009. Jako každoročně budou hlavní ceny vybírat členové odborné poroty. Pro české čtenáře je pak opět přichystaná Cena čtenářů, ve které můžou svými hlasy rozhodovat o nejlepší české knize prózy, poezie či beletrie pro děti. Slavnostní předávání cen se bude konat ve Stavovském divadle v Praze 18. dubna 2010. Předávání bude opět moderovat Anna Geislerová, to vše v přímém přenosu na ČT2.

Kategorie:

Magnesia Litera 2010 - Kniha roku

Litera za prózu

Litera za poezii

Litera za knihu pro děti a mládež

Litera za literaturu faktu

Litera pro objev roku

Litera za nakladatelský čin

Litera za překladovou knihu

Knižní klub Cena čtenářů

Hlasovat v kategorii Knižní klub Cena čtenářů se může prostřednictvím hlasovacích lístků v knihovnách, nebo on-line hlasováním na webových stránkách www.magnesia-litera.cz. 999 vylosovaných čtenářů získá od Knižního klubu poukázku hodnotě 250,- Kč na nákup knih v jejich prodejnách. Uzávěrka hlasování je 10. dubna 2010. Seznam výherců zveřejníme 30. dubna na stránkách www.magnesia-litera.cz.